

Kaasun kulutuksen arvioitiin lisääntyvän v. 1952 siinä määrin, että tulot kaasun myynnistä nousivat 450.12 milj. mk:sta 678.45 milj. mk:aan. Sivutuotteista saatavat tulot nousivat 529 275 200 mk. Kaikkiaan olivat osaston tulot 4 237 054 600 mk; ylijäämäksi jäi 51 640 338 mk.

Kaupunginvaltuuston hyväksymän (14.11. 732 §) sähkölaitoksen uuden yleisen myyntitariffin mukaisesti sähkön myyntihinta kohosi niin, että siitä kertyvien tulojen laskettiin lisääntyvän 422.783 milj. mk eli 1 974 415 milj. mk:aan.

Kahdeksannentoista osaston, joka tässä talousarviossa ensi kerran oli varattu puutavara- ja polttoainetoimistolle, tulot olivat yhteensä 932.2 milj. mk, jolloin ylijäämäksi jäi 5.4 milj. mk.

Yhdeksännentoista osaston, joka käsitti korot ja osingot, uutena momenttina esiintyivät korkotulot Oy. Mankala ab:n lainoista, jotka nousivat 30 098 375 mk:aan. Tämän osaston kolmannessa luvussa, joka sisälsi laitosten pääoma-arvon korot, esiintyi ensi kertaa puutavara- ja polttoainetoimisto, jonka osalta korot arvioitiin 4 milj. mk:ksi.

Kahdeskymmenes osasto käsitti verojen tuotot, mitkä lisääntyivät edellisestä vuodesta 1 112 910 393 mk. Veroäyriin hinnaksi saatiin 11:99 mk edellyttäen, että veroäyriä tulisi olemaan 860 milj.

Kahdennessakymmenessä ensimmäisessä osastossa, joka käsitti kaupungin omaisuudesta saadut pääomatulot, lisääntyivät tulot 658 914 396 mk:aan, ollen lisäksi edellisestä vuodesta noin 188 milj. mk. Tähän summaan sisältyi laitteiden arvon kuoletuksia yhteensä 442 283 300 mk, mistä 8 milj. mk tuli uutena eränä puutavara- ja polttoainetoimiston osalle. Toisessa luvussa, joka käsitti tulot kaupungin omaisuuden myynnistä, kertyi tuloja tonttien myynnistä 200 milj. mk, maanhankintalain tarkoituksiin myydyistä alueista 9 milj. mk sekä vanhan vesisäiliöalueen luovutuksesta 2.4 milj. mk.

Kahdennessakymmenessä toisessa osastossa oli osoitukset lainavaroista, yhteensä 600 milj. mk, missä lisäystä edelliseen vuoteen verraten 8.7 milj. mk.

3. Oikeus- ja järjestystointa koskevat asiat

Maistraatti. V:n 1950 talousarvioon merkittyjä maistraatin tarverahoja sallittiin ylittää 27 425 mk (14.2. 141 §).

Kaupunginvoudin konttorit. Ensimmäisen kaupunginvoudin konttorin v:n 1950 tarverahoja sallittiin ylittää 9 913 mk (14.2. 141 §).

Toisen kaupunginvoudin konttorin v:n 1950 erinäisiä määrärahoja sallittiin ylittää yhteensä 26 167 mk (14.2. 141 §).

Helsinki-Huopalahden kaupunginvoudin konttorin v:n 1950 talousarvioon merkittyä tilapäisen työvoiman määrärahaa sallittiin ylittää 12 954 mk (14.2. 141 §).

Helsinki-Malmin kaupunginvoudin konttorin v:n 1950 määrärahaa Valaistus sallittiin ylittää 405 mk (14.2. 141 §).

Rakennustarkastus. Rakennustarkastuskonttorin v:n 1950 erinäisiä määrärahoja sallittiin ylittää yhteensä 148 759 mk (14.2. 141 §).

Raastuvanoikeus. Kaupunginvaltuuston päätettyä elokuun 30 p:nä 1950 perustaa tammikuun 1 p:stä 8 uutta vanhemman oikeusneuvosmiehen ja 11 uutta nuoremman oikeusneuvosmiehen virkaa sekä kunnallisneuvosmiehen viran ja määrättyä niiden palkkauksen sekä siirrettyä samasta ajankohdasta oikeuspormestarin ja 11 vanhempaa oikeusneuvosmiestä ylempiin palkkaluokkiin oikeusministeriö vahvisti tammikuun 4 p:nä valtuuston päätöksen viranhaltijain palkkauksen osalta (31.1. 31 § - Ks. v:n 1950 kert. I osaa).

Kaupunginviskaali H.K.J. Kunnas oli valittanut Uudenmaan lääninhallitukselle kaupunginvaltuuston joulukuun 20 p:nä 1950 tekemästä päätöksestä, jolla täytettiin raastuvanoikeuden 8 vanhemman oikeusneuvosmiehen ja 16 nuoremman oikeusneuvosmiehen virkaa, anoen, että mainittu päätös kumottaisiin sekä muodollisten että asiallisten syiden perusteella. Koska valitusta kuitenkin oli pidettävä lakiin perustamattomana, päätti kaupunginvaltuusto lääninhallitukselle annettavassa lausunnossa anoa, että valitus hylättäisiin (14.2. 94 §). Lääninhallitus hylkäsi maaliskuun 14 p:nä antamallaan päätöksellä edellä mainitun valituksen (25.4. 260 §).

Kaupunginvaltuusto oli joulukuun 20 p:nä 1950 (ks. v:n 1950 kert. I osaa) päättänyt valita oikeuskanslerinsihteerin F.Y. Sipilä raastuvanoikeuden van-

hemman oikeusneuvosmiehen virkaan, mutta kun tämä sittemmin oli peruuttanut hakemuksensa, oli yhteisraastuvanoikeus ilmoittanut käsityksensä, ettei virkaa tarvinnut julistaa uudelleen haettavaksi, vaan voitaisiin siihen valita joku viran alkuperäisistä hakijoista. Yhteisraastuvanoikeus oli yksimielisesti päättänyt puoltaa siviilinoitaari A. Mestertonin valitsemista. Myöskin kaupungin lakimies oli yhtynyt yhteisraastuvanoikeuden kantaan, että virkaan voitaisiin valita joku viran aikaisemmista hakijoista, mutta kaupunginvaltuusto päätti palauttaa asian kaupunginhallitukseen viran aukijulistamista varten (13.6. 401 §).

Oikeusneuvosmies A. Timgren oli valittanut edellä mainitusta valtuuston päätöksestä, koska valittajan mielestä ko. päätös oli lain ja käytännön vastainen. Kaupunginvaltuusto päätti, koska valituksenalainen päätös ei ollut loukannut valittajan yksityistä oikeutta eikä myöskään ollut osoitettu, että se olisi syntynyt laista poikkeavassa järjestyksessä tahi mennyt valtuuston toimivallan ulkopuolelle taikka muuten ollut lain tai asetuksen vastainen, lääninhallitukselle annettavassa selityksessä anoa, että valitus aiheettomana hylättäisiin (29.8. 508 §). Lääninhallitus ratkaisi lokakuun 17 p:nä valituksen ja siihen nähden, että valituksen alainen päätös oli vain valmistavaa laatua, eikä näin ollen sisältänyt sellaista ratkaisua, johon muutosta voitaisiin valitusteitse hakea, lääninhallitus ei ottanut asiaa käsiteltäväkseen (14.11. 716 §).

Kaupunginvaltuuston valittua joulukuun 20 p:nä 1950 nuoremmaksi oikeusneuvosmieheksi mm. varatuomari P. Salmisen olikin tämä sittemmin ilmoittanut peruuttavansa hakemuksensa, minkä vuoksi kaupunginvaltuusto päätti pyytää lääninhallitukselle annettavassa lausunnossa, että valtuuston esitys valtakirjan antamisesta varatuomari Salmiselle nuoremman oikeusneuvosmiehen virkaan katsottaisiin rauenneeksi ja ettei Salmista näin ollen virkaan nimitettäisi (20.6. 437 §).

Sen jälkeen kun varatuomari P. Salminen oli peruuttanut hakemuksensa nuoremman oikeusneuvosmiehen virkaan, oli hän elokuun 14 p:nä toimittanut Uudemaan lääninhallitukselle uuden, asiaa koskevan kirjelmän, missä selitti, ettei hänen tarkoituksensa ollut ollut luopua mistään oikeuksista nuoremman oikeusneuvosmiehen virkaan. Kaupunginvaltuusto päätti kuitenkin lääninhallitukselle annettavassa lausunnossa esittää, ettei varatuomari Salmisen mainittu kirjelmä antaisi aihetta toimenpiteisiin (24.10. 687 §).

Kaupunginvaltuusto valitsi raastuvanoikeuden neljään avoimna olevaan nuoremman oikeusneuvosmiehen virkaan 34 hakijasta seuraavat: varatuomari H.O. Lähteisen, vt.siviilinoitaari K-J.H. Boijen, vt.rikosasiainnotaari L. Verkon ja hovioikeudenviskaali U.V. Laitisen (14.11. 723 §).

Raastuvanoikeudessa oli toiminut kaksi siviilinoitaaria, joista toisen velvollisuuksiin oli kuulunut myöskin sihteerin tehtävien hoito. Koska oli todettu, että ilmeinen epäsuhteellisuus vallitsi tästä aiheutuvan työmäärän ja palkkauksen välillä, joka oli ainoastaan kaksi palkkaluokkaa korkeampi kuin sen siviilinoitaarin, jolla ei ollut sihteerin velvollisuuksia, ehdotti raastuvanoikeuden sihteerinä, jolloin sihteerinä varten olisi järjestettävä erikoinen palkkiovirka. Tästä esitettiin maksettavaksi 12 000 mk:n suuruinen palkkio kuuksikaudessa. Kaupunginvaltuusto päätti tehdä korkeimmalle oikeudelle esityksen, että Helsingin raastuvanoikeuden kokoonpanosta ja toiminnasta joulukuun 4 p:nä 1950 annetun päätöksen 2 § ja 7 §:n d) kohta muutettaisiin seuraavasti: 2 § "Raastuvanoikeuden apuna on kiinteistönotaari, kaksi siviilinoitaaria ja kahdeksantoista rikosasiainnotaaria", jolloin lause: "joista toinen toimii raastuvanoikeuden sihteerinä", jäisi pois mainitusta pykälästä ja siihen lisättäisiin sanat: "Raastuvanoikeuden sihteerinä toimii oikeusneuvosmies, notaari tai muu sopiva henkilö, joka tehtävään määrätään." Samalla valtuusto päätti siirtää 30.palkkaluokkaan kuuluvan siviilinoitaarin viran 28.palkkaluokkaan marraskuun 1 p:stä lukien. Edelleen valtuusto oikeutti raastuvanoikeuden ylittämään ao. tilillä olevaa määrärahaa enintään 20 000 mk palkkion maksamista varten raastuvanoikeuden sihteerin tehtävien hoitamisesta marraskuun 1 p:stä lukien (24.10. 688 §).

Kaupunginvaltuusto päätti, hyläten raastuvanoikeuden yleisjaoston esityksen siitä, että tämä saisi ylittää vuosilomasijaisten palkkauksen tilillä olevaa määrärahaa 2 941 470 mk, suostua anomukseen vain siitä osalta, joka koski nuorempien oikeusneuvosmiesten vuosilomasijaisten palkkaamista ja määrärahan ylittämistä 256 000 mk (11.4. 248 §). Raastuvanoikeuden yleisjaoston anot-

tua uudelleen ko. määrärahan ylitysoikeutta, koska myöhäisen ajankohdan vuoksi oli ollut mahdotonta ryhtyä kokeilemaan jo kohta käsillä olevana kesänä ehdotettua uutta järjestelyä vuosilomasijaisten määrän vähentämiseksi, kaupunginvaltuusto päätti oikeuttaa raastuvanoikeuden ylittämään vuosilomasijaisten palkkaamiseen varattua määrärahaa 1 171 300 mk (30.5. 384 §).

Kaupunginvaltuusto päätti siirtää raastuvanoikeuden puhtaaksikirjoituskanslian esimiehenä toimivan toimistoapulaisen viran 21. palkkaluokasta 23. palkkaluokkaan maksuun l p:stä lukien sekä myöntää ao. tililtä 15 190 mk korotetun palkan maksamiseen kertomusvuonna (16.5. 302 §).

Kaupunginvaltuusto valitsi raastuvanoikeuden avoimna olevaan nuoremman oikeusneuvosmiehen virkaan 17 hakijasta lakitieteen lisensiaatti P.J. Voipion (13.6. 402 §).

Raastuvanoikeuden v:n 1950 tilapäisen työvoiman määrärahaa sallittiin ylittää 260 500 mk (14.2. 141 §).

Syyttäjistö. V:n 1950 talousarvioon merkittyjä syyttäjistön erinäisiä määrärahoja sallittiin ylittää yhteensä 14 267 mk (14.2. 141 §).

Maistraatin ja raastuvanoikeuden arkisto. Raastuvanoikeuden uudelleen järjestelyn yhteydessä oli maistraatin ja raastuvanoikeuden yhteinen arkisto ja sen henkilökunta yhtä toimistoapulaista lukuunottamatta siirretty yksinomaan raastuvanoikeutta palvelevan arkiston virkoihin tammikuun 1 p:stä lukien. Maistraatin oli näin ollen järjestettävä arkistonsa hoito uudelleen. Koska oli ilmeistä, ettei maistraatin arkistossa toimiva toimistoapulainen yksin pystynyt hoitamaan arkistoa ja sen hoitoon liittyviä tehtäviä, piti maistraatti välttämättömänä, että vuoden alusta perustettaisiin maistraattiin arkistonhoitajan virka. Ehdotuksen mukaisesti kaupunginvaltuusto päätti perustaa helmikuun 1 p:stä lukien maistraatin arkistoon 27. palkkaluokkaan kuuluvan arkistonhoitajan viran sekä 20. palkkaluokkaan kuuluvan toimistoapulaisen viran ja samasta ajankohdasta lukien lakkauttaa raastuvanoikeuden arkiston 20. palkkaluokkaan kuuluvan toimistoapulaisen viran. Samalla valtuusto päätti oikeuttaa maistraatin nimittämään perustettavaan toimistoapulaisen virkaan lakkautettavan viran silloisen haltijan, L. Gottlebenin, virkaa haettavaksi julistamatta sekä myöntää 530 200 mk ao. tililtä uusien virkojen peruspalkkojen maksamiseen kertomusvuonna (31.1. 42 §).

Määrärahat. Maistraatin ja raastuvanoikeuden arkiston v:n 1950 erinäisiä määrärahoja sallittiin ylittää yhteensä 43 407 mk (14.2. 141 § ja 7.3. 190 §).

Poliisijärjestyksen 71 §:n 4. momentin muuttaminen. Poliisijärjestyksen mukaan oli aikaisemmin ollut ehtona ilmoitusten, tiedonantojen ja koristeiden kiinnittämiseen katujen ym. julkisten paikkain yläpuolelle paitsi asianomaisen kiinteistönomistajan suostumusta myös poliisiviranomaisen luvan hankkiminen. Kiinteistölautakunnan käsityksen mukaan olisi kuitenkin asianmukaista, että kaupungin viranomaisenkin suostumus vaadittaisiin mainitunlaisten laitteiden, esim. joulukoristelujen ripustamiseen. Kiinteistölautakunnan ehdotuksen mukaisesti kaupunginvaltuusto päätti, että poliisijärjestyksen 71 §:n 4. momenttia täydennettäisiin siten, että entiseen määräykseen, jonka mukaan ilmoitusten yms. kiinnittämiseen on hankittava kiinteistönomistajan ja poliisin lupa, tehtiin lisäys: "myös kaupungin viranomaisen suostumus" (31.1. 57 §). Lääninhallitus vahvisti helmikuun 19 p:nä valtuuston päätöksen (7.3. 149 §).

Osoitenumeroinnin vahvistaminen. Koska liitosalueella eräiden uusien katujen nimien käytäntönottamisen yhteydessä oli ilmennyt sekavuutta osoitenumeroinnissa, oli kaupunginhallitusta pyydetty ryhtymään toimenpiteisiin osoitenumeroinnin vahvistamiseksi. Kun ei kuitenkaan poliisijärjestyksessä enempää kuin muissakaan säännöksissä ollut määräystä siitä, minkä viranomaisen tehtäviin tämä kuuluisi, ehdotti kaupunginhallitus, että sen toimeksi annettaisiin osoitenumeroinnin vahvistaminen. Kaupunginvaltuusto päättikin ehdotuksen mukaisesti, että poliisijärjestyksen 68 §:ään lisättäisiin seuraavanlainen uusi momentti: "Osoitenumeroinnin vahvistaa kaupunginhallitus." (20.6. 443 §). Lääninhallitus vahvisti valtuuston päätöksen elokuun 13 p:nä (26.9. 606 §).

Poliisilaitoksen määrärahat. Poliisilaitoksen v:n 1950 erinäisiä määrärahoja sallittiin ylittää yhteensä 32 004 mk (14.2. 141 § ja 7.3. 190 §).

Huoneenvuokralautakunnat. Huoneenvuokralautakuntien ohjesäännön 12 §:n mukaan valtuuston 22 p:nä tammikuuta 1947 muuttamana, huoneenvuokralautakuntien neuvottelukunta oli päätösvaltainen, kun vähintään neljä puheenjohtajaa sekä kaksi vuokralaisten ja kaksi vuokranantajien edustajaa oli saapuvilla. Koska

kuitenkin lautakuntien lukumäärää oli supistettu 9:stä 5:een, saattoi tapahtua, ettei kokouksissa aina ollut saapuvilla neljää puheenjohtajaa, jolloin neuvottelukunta ei ollut päätösvaltainen. Tämän vuoksi ehdotettiin johtosääntöä muutettavaksi siten, että riittäisi, jos puheenjohtajista kaksi kerrallaan oli saapuvilla kokouksissa. Kaupunginvaltuusto päättikin muuttaa huoneenvuokralautakuntien johtosäännön 12 §:n 3.momentin seuraavan sisältöiseksi: Neuvottelukunta on päätösvaltainen, kun vähintään kaksi puheenjohtajaa sekä kaksi vuokralaisten ja kaksi vuokranantajien edustajaa on kokouksessa saapuvilla (14.2. 98 §).

Kaupunginvaltuusto päätti, että huhtikuun 1 p:stä suoritettaisiin huoneenvuokralautakuntien yhteiselle puheenjohtajalle 110 000 mk:n suuruinen vuosipalkkio, jolloin hänelle ei suoritettaisi eri palkkiota osallistumisesta keskuslautakunnan ja neuvottelukunnan kokouksiin, sekä muiden paitsi I vakinaisen huoneenvuokralautakunnan puheenjohtajille 2 000 mk ja jäsenille 1 200 mk kokoukselta. Osallistumisesta keskuslautakunnan ja neuvottelukunnan kokoukseen suoritettaisiin jäsenille 1 000 mk:n suuruinen palkkio kokoukselta ja puheenjohtajana toimiessaan varapuheenjohtajalle 1 700 mk:n suuruinen palkkio (30.5. 359 §).

Kaupunginvaltuusto päätti valita I vakinaisen huoneenvuokralautakunnan puheenjohtajan virkaan 8 hakijasta toimen silloisen virkaa tekevän hoitajan, varatuomari J.-E.V. Kuhlefeltin (31.1. 40 §).

Huoneenvuokralautakuntien v:n 1950 määrärahoja Palkkiot sallittiin ylittää 260 825 mk (7.3. 190 §).

Holhouslautakunta. Kaupunginvaltuusto päätti muuttaa huhtikuun 25 p:nä tekemäänsä, kaupungin luottamusmiesten palkkiosäännön uusimista koskevaa päätöstään siten, että mainittu sopimus ulotettiin koskemaan myöskin holhouslautakuntaa, jolloin ko. sopimuksen 1 §:n seuraavansisältöisestä 2.momentista: "Tämä sääntö ei koske holhouslautakunnan eikä huoneenvuokralautakuntien puheenjohtajia ja jäseniä." poistettiin sanat "holhouslautakunnan eikä"; edelleen päätti valtuusto oikeuttaa holhouslautakunnan puheenjohtajan ja jäsenet kertomusvuoden alusta lukien saamaan palkkiosäännön mukaiset kokouspalkkiot huomioon ottaen, että holhouslautakunnan puheenjohtajalle suoritetaan kokouspalkkiota vastaava määrä myös hänen kokousten väliajalla pitämistään vastaanottoista (12.9. 578 §).

Kaupunginvaltuusto päätti esittää raastuvanoikeudelle, että holhouslautakunnan puheenjohtajaksi kalenterivuosien 1952-1955 ajaksi määrättäisiin lautakunnan nykyinen puheenjohtaja, korkeimman oikeuden entinen presidentti O. Möller (28.11. 765 §).

4. Palotointa koskevat asiat

Palolaitoksen toimisto. Kaupunginvaltuusto päätti lakkauttaa heinäkuun 1 p:stä alkaen 31.palkkaluokkaan kuuluvan palolaitoksen toimistonhoitajan viran ja kaksi 26.palkkaluokkaan kuuluvaa kanslistin virkaa; mainittujen virkojen tilalle perustettiin samasta ajankohdasta lähtien 36.palkkaluokkaan ja IV kielitaitoluokkaan kuuluva talouspäällikön virka, 26.palkkaluokkaan kuuluvat kirjanpitäjän ja kirjaajan virat; samalla valtuusto oikeutti palolautakunnan ylittämään kertomusvuoden talousarvion ao. tilillä olevaa määrärahaa enintään 48 960 mk (13.6. 404 §).

Kaupunginvaltuusto päätti tammikuun 1 p:stä 1952 lakkauttaa 15 palomiehen virkaa, jotka kuuluivat 21.palkkaluokkaan sekä perustaa samasta ajankohdasta lähtien vastaavan määrän 22.palkkaluokkaan kuuluvia vanhemman palomiehen virkoja (28.11. 766 §).

Kaupunginvaltuusto oikeutti palolautakunnan radiolaitteiden hankkimisesta pääpalosemalle aiheutuneiden kulujen korvaamiseksi enintään 660 000 mk ylittämään kertomusvuoden talousarvion ao. kaluston hankintatilillä olevaa määrärahaa (13.6. 422 §).

Palolaitoksen erinäisiä v:n 1950 määrärahoja sallittiin ylittää yhteensä 528 254 mk (14.2. 141 §).

Kaupunginvaltuusto oikeutti palolautakunnan ylittämään enintään 400 000 mk kertomusvuoden lisätalousarvion ao. kalustonhankinta-tilillä olevaa määrärahaa kahden sairaankuljetusauton hankkimista varten (28.11. 794 §).